

Tóth Sándor

Tóth Sándor népi iparművész, fafaragó, 1946-ban született Mezőberényben. Szakmunkásképzőben szerezte meg faesztergályos-asztalos középfokú végzettségét, majd iskolai tanulmányait követően szülővárosában, a Faipari Ktsz-ben bútorasztalosként tevékenykedett, 1977-ben pedig bedolgozója lett a Népművészeti Háziipari Szövetkezetnek, majd működési engedélyt szerzett fafaragó kör vezetésére, azóta is szívesen oktat ifjúsági és felnőtt fafaragókat.

Mesterének Péterfy László szobrászművészt tartja, aki 1981-ben meghívta a veleimi alkotótáborba. Az igazi gyökeres változást ez a tábor hozta az életében. Megízlelte az ősi népi formákat, mesterségeket. Összegyűjtötte, megmentette a még meglévő esztergált néprajzi tárgyakat, értékeket. Évről évre részt vesz a Veleimi Stúdió nyári kéthetes összejövetelein, az ott folyó munkálatokban. 1985 óta tevékenyen részt vesz a megyei népművészeti mozgalom munkájában, évekig irányította a fafaragókat. Más megyék egyesületi tevékenységét is segítette.

1986-tól önállóan dolgozik, munkáiban faesztergályos és asztalos tudását is kamatoztatja.

Irányítása alatt készültek el a nyári nemzetközi táborokban a Kárpát medence magyarságának hagyományát megelevenítő kapuk. Elnökségi tagja volt a Népi Iparművészeti Tanácsnak, Békés megyében aktívan közreműködött a fafaragó mozgalom újraindításában, 1994-ben egyik létrehozója a Művészek a Körösök Völgyéért Alapítványnak. A faesztergályos és asztalos tudásának előnyeit kihasználva vájt bútorok készítésével is foglalkozni kezdett. Nagybátyja padlásán kutatva egy kukoricacsuhéval befont ülésű karosszékre bukkant, melyet még dédnagyapja készített. Ez a szék ihlette azt a mezőberényi szlovák hagyományokból merített paraszt étkezőgarnitúrát, mely az Országos Népművészeti Pályázaton „bútor” kategóriában „Gránátalma” I. helyezést ért el.

Gránátalma-díjjal jutalmazta a zsűri azt az általa tervezett és készített szlovák bútorgarnitúrát is, melyet 2012 augusztusában Mezőberény iránti tisztelete jeléül városának ajándékozott.

1984-ben az addig elkészült munkadarabjaiból a mezőberényi Művelődési Központban megrendezésre került első kiállítása. A sikeres bemutatkozás eredményeként meghívások érkeztek további kiállításokra, majd a gyulai várban megrendezett újabbak követték. Ekkor már évek óta tagja volt a Körösmenti Amatőr Fafaragók Stúdiójának, ahová felkérések érkeztek játszótérek szabadtéri fajtékainak elkészítésére.

Alkotásainak szerves részei a különböző kopjafák, melyek készítésekor az erdélyi hagyományokat igyekeznek követni.

Hívó emberként élete egyik nagy álma volt, hogy egyszer templomot építhessen. 1999-ben a leégett hunyai templom újjáépítésekor ez az álom valóra vált, az újjáépült katolikus templom teljes belső bútorzatát ő készítette. Részt vett a köröstarcsai és a tótkomlói templom felújításában is. Megpályázta és megnyerte a mezőberényi református templom külső és belső felújítását. E munkában is kamatoztatta 50 éves szakmai tapasztalatait. Mint alkotó, ezt a munkáját tartja munkássága koronájának.

A termékeny évek alatt több mint 50 önálló kiállításon mutatkozott be a közönségnek. Tevékenyen részt vesz az országos mozgalomban, ezt igazolják az alkotótáborokban való részvételek, a Népművészeti Egyesületi tagság, ill. a Népi Iparművészeti Tanács elnökségi tagsága is. Alkotásait rendszeresen zsűrizteti, állandó résztvevője az országos népművészeti pályázatoknak.

Az elmúlt több évtized alatt több jelentős megyei és országos pályázaton is részt vett, részben a megyei alkotócsoport tagjaként, részben önálló alkotóként, több minősítés, díj méltán megérdemelt tulajdonosa:

- 1982. Népművészet ifjú mestere
- 1986. Népi Iparművész cím
- 1994. Népművészet mestere
- 2015 Békés Megyei Prima-díj

Tóth Sándor fafaragó tevékenysége mellett aktív részese Mezőberény közéletének.

Alapító tagja volt, és több éven át látta el az elnöki teendőket a Mezőberényi Városvédő és Városszépítő Egyesületben. Keze munkáját sokfelé láthatjuk a városban, így pl. az információs táblák esetében is.

1998-2006 között két cikluson keresztül volt tagja a képviselő-testületnek, ahol először az Oktatási és Kulturális-, majd a Szociális Bizottság tagja volt.

A sport szerelmeseként jelentős támogatója, mecénása a helyi labdarúgásnak.

Életvitele, alkotótevékenysége példaértékű nemcsak a mezőberényiek, de minden őt követő generáció számára is.

Alkotói és közösségi munkája, valamint kiemelkedő közéleti tevékenysége alapján Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a város lakóinak tisztelete és nagyrabecsülése kifejezéséeként, elismerésként 2015. évben „Mezőberényért” kitüntető címet adományoz Tóth Sándor népi iparművész fafaragónak.